

Jaakko Tuomilehto on vuoden 2008 epidemiologi

Suomen Epidemiologian seura ry. on valinnut vuoden 2008 epidemiologiksi Helsingin Yliopiston kansanterveystieteen professorin LKT, VTM Jaakko Tuomilehdon. Vuoden epidemiologi valittiin nyt viidettä kertaa. Epidemiologia on tieteenala, jonka päätehtävänä on tutkia tautien ja niiden riskitekijöiden esiintyvyyttä väestössä, sekä pyrkiä ehkäisemään sairastuvuutta ja ennenaikaista kuolleisuutta.

Jaakko Tuomilehto on tällä hetkellä Suomen kansainvälisesti tunnetuimpia lääketieteen alan tutkijoita. Hänen monipuolisessa sydän- ja verisuonitautitutkimuksessa keskeistä on ollut verenpainetutkimus. Tämän ohella hän on viimeisten 20 vuoden aikana keskittynyt erityisesti diabetestutkimukseen ja osallistunut siinä moniin uusiin tieteellisiin läpimurtoihin. Tärkeimpänä voitaneen pitää suomalaista tyyppin 2 diabeteksen ehkäisy tutkimusta, joka ensimmäisenä maailmassa osoitti, että tämän taudin ehkäisy on mahdollista muuttamalla elintapoja. Hän on tutkinut aktiivisesti tyyppin 1 diabeteksen ilmaantuvuutta niin Suomessa, jossa se on maailman korkein, kuin myös maailmanlaajuisesti. Merkittäviä ovat olleet myös hänen osallistumisensa tyyppin 1 ja 2 diabetekselle altistavien geenien kartoittamiseen. Hän on ollut keskeinen henkilö työssä, mikä on johtanut maailman ensimmäisen valtakunnallisen tyyppin 2 diabeteksen ehkäisyohjelman käynnistymiseen Suomessa. Lisäksi hänen tutkimuskohteenaan on ollut neuroepidemiologia, kohdistuen erityisesti aivohalvaukseen, dementiaan ja Parkinsonin tautiin, niiden vaaratekijöiden tunnistamiseen ja ehkäisyyn.

Jaakko Tuomilehdon tutkijanuransa alkoi 1970-luvun alussa Pohjois-Karjala projektin suunnittelusta ja toteutuksesta. Sen jälkeen hän on toiminut mm. Kuopion Yliopistossa kansanterveystieteen professorina, kansanterveyslaitoksen tutkimusprofessorina ja Suomen Akatemian akatemiaprofessorina sekä Maailman terveysjärjestön WHO:n palveluksessa. Hän on julkaissut yli 1000 tieteellistä julkaisua ja on tällä hetkellä siteeratuin suomalainen lääketieteen tutkija. Hän on ohjannut yli 40 väitöskirjaa ja osallistunut monien kansainvälisten tieteellisten kokousten järjestämiseen. Hänen tutkimustyötään kuvastaa laaja kansainvälinen verkottuminen useiden maailman johtavien tutkijoiden ja tutkimusryhmien kanssa. Hän on toiminut useissa tieteellisissä yhdistyksissä johtotehtävissä niin kotimaassa kuin kansainvälisesti, ja on kysytty asiantuntija ulkomaisissa yliopistoissa ja kansainvälisissä tutkimushankkeissa. Lisäksi hän toimii myös monien kansainvälisten tieteellisten lehtien toimituskunnissa. Tuomilehto on aikaisemmin toiminut Suomen Epidemiologian Seuran puheenjohtajana. Hän on myös aiemmin saanut useita huomattavia kansainvälisiä tiedepalkintoja. Tuomilehto on Suomen Tiedeakatemian jäsen.

Suomen epidemiologian seura on perustettu vuonna 2000 edistämään epidemiologista tutkimusta Suomessa, lisäämään yhteydenpitoa epidemiologian tutkijoiden välillä ja toimimaan yhdyssiteenä epidemiologian tiedeyhteisön ja muiden alojen tutkijoiden, muiden asiantuntijoiden ja tieteestä kiinnostuneen yleisön välillä. Seuralla on yli 100 jäsentä. Vuodesta 2006

alkaen seuran puheenjohtajana on toiminut professori Markku Koskenvuo. Seura tukee jäseniään järjestämällä tieteellisiä seminaareja, keskustelutilaisuuksia ja koulutusta. Seura tekee yhteistyötä ja pitää yllä hyviä suhteita muiden suomalaisten tieteellisten seurojen ja kansainvälisten ja muissa maissa toimivien samaa tieteenalaa edustavien seurojen kanssa. Seura voi tarvittaessa antaa asiantuntijakommentteja epidemiologiaan liittyvissä kysymyksissä.